

8. SINIF 8. TEMA ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık MARDİN Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. TDK internet sitesinde "kültür" sözcüğünün anlamları aşağıdaki gibi verilmiştir.

kültür

Fransızca culture

1. **isim** Tarihsel, toplumsal gelişme süreci içinde yaratılan bütün maddi ve manevi değerler ile bunları yaratmada, sonraki nesillere iletmeye kullanılan, insanın doğal ve toplumsal çevresine egemenliğinin ölçüsünü gösteren araçların bütünü, hars, ekin: "Harf inkılabı, Türk kültür inkılabının temelidir." - **Etem İzzet Benice**
2. **isim** Bir topluma veya halk topluluğuna özgü düşünce ve sanat eserlerinin bütünü: "Doğrusu, teknik ve kültür her gün biraz daha ilerlemektedir." - **Salâh Birsal**
3. **isim** Muhakeme, zevk ve eleştirme yeteneklerinin öğrenim ve yaşantılar yoluyla geliştirilmiş olan biçimi: "Bir memlekette kitap kültürü ne kadar zenginse günlük konuşma da o kadar zengin olur." - **Mehmet Kaplan**
4. **isim** Bireyin kazandığı bilgi: Tarih kültürü kuvvetli bir kişi.
5. **isim** Tarım.
6. **isim, biyoloji** Uygun biyolojik şartlarda bir mikrop türünü üretme: "Mikrop cinsinden canlı bir varlığın muayyen bir ortam içinde çoğalmasına da kültür denilir." - **Mehmet Kaplan**

Birleşik Kelimeler

Türk İşaret Dili

Parmak Alfabesiyle Gösterilişi

k

ü

l

t

ü

r

Bu açıklamalara göre "kültür"le ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İnsanlık tarihiyle birlikte ortaya çıkmıştır.
- B) Sanat, düşünce ve yaşayış biçimlerini içine alan bir bütündür.
- C) Kültür sözcüğü; hars, ekin gibi sözcüklerle eş anlamlıdır.
- D) Köken itibarıyla Türkçe bir sözcüktür.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde parantez içinde belirtilen sözcüğün anlamını karşılayan bir sözcük kullanılmamıştır?**

- A) Zamanla onun bu hoyrat tavırlarına alıştım. (Kanıksamak)
- B) Şairin eserlerinde konu aldığı önemli bir dönem vardır. (Yapıt)
- C) Son zamanlarda bu konuda çok fazla ödün verdim. (Taviz)
- D) Derslerinde başarılı olmak için özverili olmalısın. (Benzersiz)

3. Aşağıdakilerin hangisinde cümleye hâkim olan duygu yanlış verilmiştir?

- A) Bu kadar kişiye bir tane mi elma getirdin? (Küçümseme)
B) Seni istemedem kırıldığım için gerçekten üzgünüm. (Pişmanlık)
C) Güya sen benim en iyi arkadaşımydın, yanılttın beni! (Sitem)
D) Zamanında bahçemdeki ağaçların bakımını yapsaydım böyle olmazdı. (Hayıflanma)

4 ve 5. soruları aşağıdaki metin ve bulmacadan hareketle cevaplayınız.

	1		K
T		A	
K	2	I	3
?	I	4	T

Birim karelere ayrılmış 4x4'lük karenin içinde 2x2'lik toplam 4 kare verilmiştir. 2x2'lik her karenin içine birbirinden farklı 4 harf yerleştirilerek bir oyun oynanacaktır. Oyunun kuralları şunlardır:

Her satır ve her sütunda birbirinden farklı 4 harf bulunmalıdır.

2x2'lik karelerin içindeki her harf birbirinden farklı olmalıdır.

Bu karelerde A, I, T ve K harfleri kullanılacaktır.

4. Buna göre soru işareti ile belirlenen karede hangi harf kullanılmalıdır?

- A) A
B) I
C) T
D) K

5. Bulmacada numaralanmış bölümlere getirilmesi gereken harfler sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) ATIK B) ATAK C) KATI D) KITA

6. “da/ de” bağlacı, cümle içerisinde ünsüz değişimine uğramaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Aslıhan da bizim okula gelecekmiş.
- B) Hafta sonu kursuna Ahmet te katılacaktı.
- C) Sokakta park edilmiş araba senin mi?
- D) Ağaçta yuva yapmış kuşlar gördüm.

7. Geceleri kolumun üzerinde uyumayı çok seviyorum. (I) Kolum, uykudaki bastonum gibi. (II) Kolumun üzerinde uyuduğum için kendimi daha güvende hissediyorum. (III) Uyandığım zaman kolum ağrımamın diye büyük ve kaba bir yastık tercih ediyorum. (IV) Annemle bu konuda bazen çatışsak da ben bu duruma çok alıştım.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede benzetme vardır.
- B) II. cümlede neden-sonuç anlamı vardır.
- C) III. cümlede koşul-sonuç anlamı vardır.
- D) IV. cümlede kanıksama vardır.

8. İnsanların beğenileri birbirine uymaz. Karşınızdaki kişi belki kırmızıdan hoşlanır, siz yeşili seviyorsunuzdur. O, Wagner’in müziğini beğeniyor, siz Mozart’ı yeğliyorsunuzdur. Beğenileri sizinkine uymuyor diye onu zevksizlikle, kabalıkla mı suçlayacaksınız? Ona kızacak mısınız? Onun da sizin de beğendiğiniz şeyleri yansız olarak değerlendirmelisiniz. İşte, düşünce alanında da böyledir. Bütün düşünceleri ve varsayımları bize göre ve bazı yönleriyle savunmak olanağı vardır. Bunun için size seslenen kimsenin düşüncelerini, anlayıp dinlemeden geri çevirmeye kalkışmayınız. Onları inceleyiniz. Bakalım ne yenilikler bulacaksınız. Tabii ki bütün insanların düşüncelerinde olduğu gibi iyi ve kötü yönler görecektir, doğru ve yanlış noktalar bulacaksınız.

Yukarıdaki paragrafta hangi anlatım biçimi kullanılmıştır?

- A) Öyküleme
- B) Betimleme
- C) Açıklama
- D) Tartışma

9. Yengeç ana, her konuda çok titiz olduğundan yolculukları sırasında yavrusunu sürekli uyarıyormuş:

– Şunu şöyle yapma, bunu böyle yapma! Öyle eğri büğrü yürüme, doğru dürüst yürü!

Canına tak eden yavru yengeç, anasına şöyle demiş:

– Peki, sen doğru dürüst yürü önümden de ben de yürümek nasılmış öğreneyim!

Bu metinde virgül aşağıdaki görevlerinden hangisiyle kullanılmamıştır?

A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.

B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

C) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

D) Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.

10. Çok uzak memleketlerde bulundum. Çok insan tanıdım, çok dostum oldu. Her biri ayrı ayrı yüzler, ayrı ayrı lisanlarla karşımda durdu. Doğayı içime çekecek kadar içine daldım hayatın. Gezdim, okudum, gördüm, tattım... Şu kısacık ömrümde ne yapabileceğim çoğunu yaptım. Bu kadar tecrübeden bana ne mi kaldı dersiniz? Ne yaparsam yapayım, nerede olursam olayım karşımda duran insanın da benim gibi bir insan olduğunu öğrendim hep. O yüzden nerede olursam olayım, şairin de dediği gibi, "Heybeme gönül doldurdum." Yıllar önce çok basit bir gülümsemeyle misafir ettiğim insanlarla dost oldum, başını okşadığım sokak köpeği tarafından korundum hep. İşte, yaşamanın mayası bende budur. Hep böyle yaşadım ve böyle öleceğim.

Yukarıdaki parçada yazarın vurgulamak istediği fikre karşılık gelen atasözü hangisidir?

A) Damlaya damlaya göl olur.

B) Lafla peynir gemisi yürümez.

C) İyilik eden iyilik bulur.

D) Terzi kendi söküğünü dikemez.

11. Şimdi bir heykeltıraş düşününüz. Gevşek ve çürük bir zemin üzerine güzel, mükemmel bir heykel yapmaktadır. Bu heykeli bir an için herkes beğenebilir. Fakat zemin çürük olduğundan bu heykel yaşayamaz. Harçlarla ne kadar kuvvetli dayanak yapılırsa yapılsın yıkılır. Çünkü zemini gevşektir.

Bu metnin ana düşüncesini yansıtan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Koça boynuzu yük değil.

B) Eğreti kuyruk tez kopar.

C) Alçak yerde yatma sel alır, yüksek yerde yatma yel alır.

D) Kurunun yanında yaş da yanar.

12.

Mors alfabesi veya mors kodu, kısa (.) ve uzun(-) işaretler (• ve -) ile bunlara karşılık gelen ışık veya sesleri kullanarak bilgi aktarılmasını sağlayan bir yöntemdir. 1832’de telgraf ile ilgilenmeye başlayan Samuel Morse tarafından 1835 yılında oluşturulmuştur.

A ● -

B - ● ● ●

C - ● - ●

D - ● ●

E ●

F ● ● - ●

G - - ●

H ● ● ● ●

I ● ●

J ● - - -

K - ● -

L ● - ● ●

M - -

N - ●

O - - -

P ● - - ●

R ● - ●

S ● ● ●

T -

U ● ● -

V ● ● ● -

Y - ● - -

Z - - ● ●

Yukarıdaki bilgilere göre Mors alfabesiyle “ANI” sözcüğünün karşılığı hangisidir?

A) .- .---- ...

B) .. .-. --..

C) .- -. ..

D) .- -. .-

13. Oyun, çocukların ruhsal eğitiminde önemli bir yer tutar ve gelişmelerini sağlar. Oyundan ve oyuncaklardan mahrum bazı çocukların; gelecekte asık yüzlü, somurtkan ve çekilmez kişiler oldukları görülmüştür. Oyunlar, aşırı olmadığı sürece, çocuklar için vazgeçilmez eğlence kaynağıdır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen nedir?

A) Oyun ve oyuncak, çocuğun ruhsal gelişimi için gereklidir.

B) Oyun oynayan çocukların gelişimi olumsuz etkilenir.

C) Aileler için oyun, vazgeçilmez bir destektir.

D) Oyunsuz büyüyen çocuklar çekilmez olur.

14. Hayat riskler üzerine kurulu. Riske katlanmayı göze alamayan, büyük sıçramalar yapamıyor. Büyük sıçramayı göze alanlar ise düşme riskini de kabul etmek zorunda kalıyor.

Bu parçada anlatılan durumu karşılayan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Korkak bezirgân ne kâr eder ne zarar.
- B) Abanın kadri yağmurda bilinir.
- C) Ak koyunu gören, içi dolu yağ sanır.
- D) Veren el, alan elden üstündür.

15. Deyimler genellikle mecaz anlamlıdır. Ancak gerçek anlamda kullanılanları da vardır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde gerçek anlamda kullanılan bir deyim vardır?

- A) Zeynep, hediyesini görür görmez havalara uçtu.
- B) Çok inatçı bir yapısı vardı, sürekli burnunun dikine gidiyordu.
- C) Öğretmenin verdiği ödevde bir göz atalım istersen.
- D) Yükte hafif, pahada ağır bir hediye almalıydı.

16. **Aşağıdakilerden hangisinde verilen atasözleri yakın anlamlıdır?**

A) Lafla peynir gemisi yürümez.	-	Abanın kadri yağmurda bilinir.
B) Dost ile ye, iç; alışveriş etme.	-	Fazla mal, göz çıkartmaz.
C) Körle yatan, şaşı kalkar.	-	Üzüm, üzüme baka baka kararır.
D) Bugünün işini yarına bırakma.	-	İşleyen demir, ışıldar.

17. Her canlıya Hak, layık olan cevheri verdi.

Tırtıl iki diş bulsa eğer, ormanı yerd.

Şayet kediler, haftada bir gün uçabilse

Dünyada bütün serçelerin nesli biterdi.

Yukarıdaki dizelerde düşünceyi geliştirme yollarından hangisi ağır basmaktadır?

A) Benzetme	B) Örnekleme	C) Karşılaştırma	D) Tanımlama

1

Ortalığı temiz tutmazsanız karışmam deyip aba altından sopa gösteriyordu.

2

Soruya verecek bir cevap bulamayınca ben de kafadan attım.

3

Ona güvenemem çünkü saati saatine uymaz.

4

Oldu bittiye getirerek arabayı satın aldılar.

18. Numaralanmış cümlelerde geçen deyimleri aşağıdaki anlamlarıyla eşleştiriniz.

Birini imalı bir biçimde tehdit etmek.

Durumu, huyu sık sık değişmek.

Bir konu üzerinde inceleme yapmadan rastgele konuşmak, uydurmak.

Emrivaki yapmak, geri dönülmesi güç ve imkânsız bir durum oluşturmak, bir anda gerçekleştirmek.

19. Güneş her akşam batıp her gün doğuyorsa

Çiçekler solup solup tekrar açılıyorsa

En derin yaralar kapanıyorsa

En büyük acılar unutuluyorsa

Neden korkular hayatta söyleyin bana

Yukarıdaki dizelerde kullanılan söz sanatı hangisidir?

A) Benzetme (Teşbih)

B) Kişileştirme (Teşhis)

C) Konuşturma (İntak)

D) Zıtlık (Tezat)

20. Aşağıdaki bilgiler doğruysa parantez içine “D”, yanlışsa “Y” yazınız.

- () “Nasıl bir çağ ki bu, insan insanı dinlemez olmuş; çok yazık!” cümlesinde nesnel anlatımdan yararlanılmıştır.
- () “Galatasaray, aslanlar gibi mücadele etti.” cümlesinde benzetme vardır.
- () “Bulutlar seslendi birden: Ey insanlar, yağmur istiyorsanız dünyanızı temiz tutun!” cümlesinde abartma vardır.
- () “Türkiye, tahıl üretiminde en şanslı ülkelerin başında geliyor.” cümlesinde karşılaştırma yapılmıştır.
- () “İnsan, doğumuyla ölümün kapısını aralar.” cümlesinde tezat vardır.
- () “Keşke bu ürünü almasaydım.” cümlesinde hayıflanma anlamı vardır.

21. • Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.

- Cümle içinde ara sözcükleri ve ara cümleleri ayırmak için konur.
- Tırnak içinde olmayan aktarma cümlelerinden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül bu işlevlerinden herhangi biriyle kullanılmamıştır?

- A) Bugünlerde başımı kaşımaya vakit bulamıyorum, dedi.
- B) Everest’e, dünyanın en yüksek noktasına, çıkmak isterdim.
- C) Bu kapının ardı bir hüzün, bir yalnızlık, bir yokluk barındırır benim için.
- D) Takımı adına şampiyonluk golünü attı, adını tarihe yazdırdı.

22. Mardin’in eşsiz güzelliklerinden olan ve yapımına Artuklu Dönemi’nde başlanan Kasımiye Medresesi Akkoyunlu Hükümdarı Cihangiroğlu Kasım zamanında 1457-1502 yıllarında tamamlanmıştır. Günümüze kadar mükemmel yapısıyla ayakta kalabilen iki katlı, kubbeli ve açık avlulu medresenin inşasında düzgün kesme taş kullanılmıştır. Medrese, her gün 09.00 - 19.00 saatleri arasında ziyaretçilerini ağırlamaktadır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
- B) Tartışma
- C) Öyküleme
- D) Betimleme

23. Öğrenciler, anlatım türlerine örnek olabilecek metinler hazırlamıştır.

Ali: Mardin, geceleri şehrin ışıklarıyla âdeta bir mücevher kutusuna dönüşür. Sarı sonsuzluğun içine serpiştirilmiş taze ekinlerin yeşil rengi de Mezopotamya Ovası'nın esrarengiz güzelliğini bizlere göstermektedir.

Selim: Sabah uyanıp elimi yüzümü yıkadım. Amcamın iş yerinde yarı zamanlı olarak işe başlamıştım. İlk günden işe geç kalıp da göze batmamak için elimi çabuk tutmalıydım. Bir koşu otobüse yetiştim. İş yerine vardığımda mesainin başlamasına henüz 15 dakika vardı.

Ecrin: COVID-19'a neden olan virüs, genellikle virüsü taşıyan bireyin öksürmesi, hapşırması ya da konuşması sonucu oluşan damlacıklar yoluyla bulaşır. Bu damlacıklar çok ağır olduğundan havada asılı kalmaz ve hemen yere ya da yüzeylere düşer.

Fatma: Bilim kesin midir sizce? Ben öyle düşünmüyorum. Çünkü bilimin temelinde yatan ilke, her şeyin bir değişim üzerine oturtulduğudur. Bilim, gerçekleri bir yere yani değişime kadar bizlere sunan bir araçtır. Kesinliği ise kendi kendini değiştirene kadar devam edebilir ancak.

Bu öğrencilerin kullandığı anlatım tekniklerini aşağıda boş bırakılan yerlere yazınız.

ALİ:

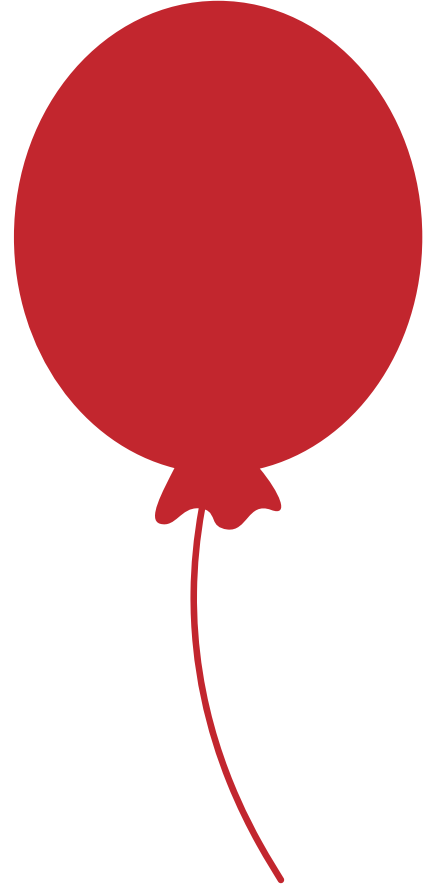
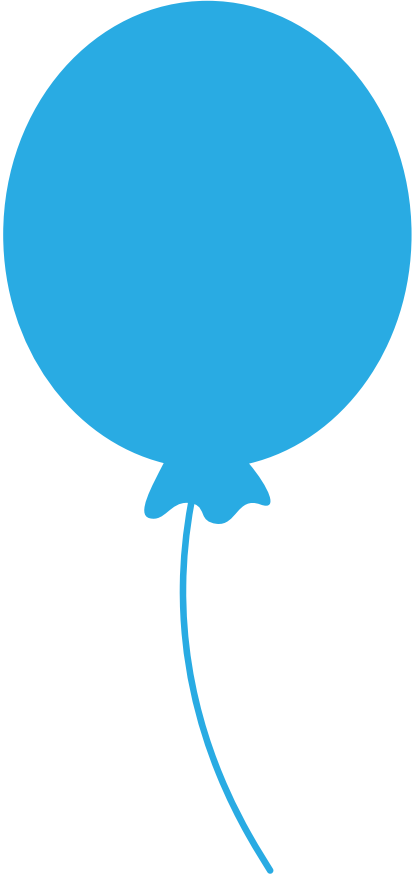
SELİM:

ECRİN:

FATMA:

- 24.
1. Seni gördüğüme çok sevindim.
 2. Sen de benimle gelmek ister misin?
 3. Son yıllarda birçok göller kuraklık tehlikesi yaşıyor.
 4. Kuşlar ne de güzel uçuyorlar!
 5. Sevdiğim insanları yanımda görmek isterim.
 6. Ben öğretmenime inanır ve severim.
 7. Yarın okulda etkinlik var.

Numaralanmış cümlelerden anlatım bozukluğu yapılanları kırmızı, yapılmayanları mavi balona yazalım.

25. Dünyada posta idareleri tarafından çıkartılan ilk posta pulu konusunda tartışmalar olmakla birlikte genel kabul, Birleşik Krallık ve İrlanda'da posta reformcusu Rowland Hill tarafından kullanılmaya başladığıdır. O zamana kadar postayı alan, posta ücretini ödüyordu. Sonradan postayı gönderenin posta ücretini ödemesine ve bu ücretin ödendiğini göstermek için gönderinin üzerine posta pulu yapıştırılmasına karar verilmiştir. 1 Mayıs 1840 tarihinde, ilk posta pulu olan "Penny Black" satılmaya başlanmıştır, birkaç gün sonra ise mavi pul çıkartılmıştır. Her iki pulun üzerinde genç Kraliçe Viktorya'nın resmi bulunmaktadır. Bu ilk çıkan pullarda dantel bulunmamakta idi ve pulların makas ile kesilip ayrıldıktan sonra kullanılmaları gerekiyordu. Ayrıca pulların üzerinde Birleşik Krallık'ın adı belirtilmiyordu. Bugün bile pullarının üzerinde adı belirtilmeyen tek ülke Birleşik Krallık'tır.

Bu metinle ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

A) İlk posta pulu kim tarafından ve nerede kullanılmıştır?

B) İlk posta pulunun adı nedir?

C) Posta pulları ne amaçla kullanılmıştır?

D) Mavi pulun üzerinde ne vardır?

E) Bir pulun üzerinde ülke ismi yazmıyorsa nereye aittir?

GÜNÜN ÖNERİSİ

Çocuklarınıza ilginç gelen bir şey sizin için ilginç olmayabilir. Unutmayın; o daha dünyayı, insanları, nesnelere ve doğayı yeni yeni tanıyor. Bir karıncanın yürüyüşünü dakikalarca izlemesi, yağmurun onu ıslatışına şaşırması, hıçkırığa sevinmesi çok normal. Bunları ilk kez deneyimliyor. Çocuğunuzun ilgisini çeken şeylere siz de ilgi göstermeye çalışın. Çünkü bir çocuğu tanımanın en iyi yollarından biri onun ilgi alanlarını keşfetmektir.

GÜNÜN ÖNERİSİ

Oyun, çocuğun yaşamı öğrenme biçimidir. Çocuk için her şey oyundur ya da oyun, çocuk için her şeydir. Çocuk, yaşamı "oyun" olarak görür. Hayatında oyun ya da oyuncak olmayan çocuk, mutsuzdur. Oyun oynamak, çocuk için sevgiden sonra gelen en önemli ihtiyaçtır. Çocukların sevgiden yoksun büyümeleri gerektiği gibi, çocukluk dönemi de oyun oynamadan geçirilmemelidir.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Oyun, çocukları eğitir, eğlendirir ve hayata hazırlamaya yardımcı olur.
- B) Büyükler için önemsiz gözükken birçok ayrıntı, çocuğa ilgi çekici gelebilir.
- C) Çocuklarını tanımak isteyen anne ve babalar, onların ilgi duyduğu konuları bilmelidir.
- D) Oyunlardan ve oyunculardan uzak yetişmiş bir çocuk sevgi duygusundan da uzak kalır.

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgülün kullanılmaması anlam karışıklığına sebep olur?

- A) Sakallı, doktorun kulağına eğilip ona bir şeyler fısıldadı.
- B) İnsanlar, yaşadığı duyguları gizlemekte bazen zorluk çeker.
- C) Yurdumun taşından, toprağından sürüp gelir nakışlarım.
- D) Peki, bu defa sizin söylediklerinizi kabul ediyorum.

28. YA BAL KABAĞI AĞACI OLSAYDI!

Bir gün Hoca, köyüne dönerken ulu bir ceviz ağacının altına soluklanmak için oturmuş. Ağacın yanında bal kabağı tarlası varmış.

Hoca,

– Hey güzel Allah'ım, demiş, kavuğum kadar bal kabağının serçe parmağım kadar sapı var. Şu boylu boslu ağacın meyveleri eşeğin gözü kadar bile değil.

O böyle tefekkür ededursun, bir ceviz pat diye alınca düşmez mi?

Hoca bir cevize, bir kabaklara bakıp,

– Güzel Allah'ım, demiş, sözümü geri aldım. Altında oturduğum ağacı ya bal kabağı ağacı yapsaydın!

Bu metinden hareketle aşağıdaki bilgiler doğru ise boş bırakılan yerlere “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

D-Y

Fıkranın başında bal kabaklarının yerde olması ve cevizlerin ağaçta olması, Nasrettin Hoca'ya göre doğru bir dengedir.

Nasrettin Hoca, cisimlerin büyüklüklerinden yola çıkarak bir akıl yürütme yapmıştır.

Fıkradaki ana fikir, dünyada her şeyin mükemmel bir düzende yaratıldığıdır.

Nasrettin Hoca, fıkranın sonunda akıl yürütmede bir hata yaptığını kabul etmektedir.

29. Gelişmiş birçok ülkedeki eğitim kurumlarında son yıllarda hızla yayılan etkileşimli tahta en gelişmiş gösterim yüzeyidir. Kurulumu ve kullanımı kolaydır. Birçok bilgisayar ve yazılım ile uyumlu çalışan etkileşimli tahtanın kurulumunu yapabilmek ve kullanıcısı olabilmek için bilgisayar okuryazarlığının yanı sıra birkaç saatlik eğitim almak gerekir. Son dönemlerde, gelişmiş ülkelerde rağbet gören bu tahtalarda, diğer tahta türlerinde de kullanılan silinebilir kalemler kullanılmaktadır.

Etkileşimli tahta hakkında yazılmış bu metinden hareketle aşağıdaki bilgilerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

Kurulumu basit olup herkes tarafından rahatlıkla kurulabilir.

Son dönemlerde birçok gelişmiş ülkede beğenilen bir tahtadır.

Etkileşimli tahtanın kullanıcısı olmak için kısa bir eğitim almak gerekir.

Hassas yüzeyli bir tahta olduğu için sadece kendisine özgü silinebilir kalem kullanılmalıdır.

30.

Stratejik tarım ürünleri geçen yılı verim artışıyla kapattı

Tarım ve Orman Bakanlığının yakın takibe aldığı buğday, ayçiçeği, soğan ve patates gibi ürünlerde yüksek üretim artışları yakalanırken özellikle kuru fasulye ve mısırdaki Cumhuriyet tarihinin rekoru kırıldı.

Özellikle salgın sürecinde talebin arttığı bakliyat ürünlerine yönelik alınan önlemlerle arz sıkıntısının önüne geçilirken söz konusu tedbirlere **2021'de de devam edilecek**.

2020 ÜRETİMİ

BUĞDAY
20,5 MİLYON TON
bir önceki yıla göre
%7,9 arttı.

PATATES
5,2 MİLYON TON
2020 rekoru bir önceki
yıla göre **%4,4 arttı.**

KURU FASULYE
280 BİN TON
Üretimde **Cumhuriyet**
tarihinin rekoru kırıldı.

SOĞAN
2020 rekoru (bir yılda
derlenen ürünlerin bütünü)
önceki yıla göre **%3,6 arttı.**

MISIR
6,5 MİLYON TON
Üretimde **Cumhuriyet**
tarihinin rekoru kırıldı.

AYÇİÇEĞİ
1,9 MİLYON TON
Yağlık ayçiçeği üretimi
2020'de yaklaşık **%36**
arttı.

YEŞİL MERCİMEK
42 BİN TON

KIRMIZI MERCİMEK
328 BİN TON
Üretim geçen yıla göre
%24 arttı.

NOHUT
630 BİN TON

Bu metinden aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) 2020'de kuru fasulye ve mısır üretiminde Cumhuriyet tarihinin en yüksek seviyesine ulaşılmıştır.
- B) Bakliyat ürünlerine olan talebin artmasında salgın, önemli bir faktör olarak rol oynamıştır.
- C) Bakliyat ürünlerindeki üretim artışının 2021 yılında da sürdürülmesi planlanmaktadır.
- D) 2020'de nohut ve yeşil mercimek üretiminde yeterli düzeyde bir artış yakalanamamıştır.

31. Aşağıdakilerin hangisinde anlatım birinci kişi ağzından yapılmıştır?

- A) Mehmet, mahalleye döndüğünde evlerinin önünde toplanan kalabalığı gördü. Karşılaştığı bu manzara, yüreğine dayanılmaz bir korku saldı. Korkudan ayakları ileri doğru adım atamıyordu. Bulunduğu sokaktan evlerine giden mesafe ona o kadar uzun gelmişti ki...
- B) Hayri Kaptan, aylar süren gemi seferinin sonuna gelmiş, bulunduğu yerden memleket kokusunu almaya başlamıştı. Sefere çıkarken karısına ve çocuklarına bunun son seferi olduğu sözünü vererek çıkmıştı. Yeni doğan çocuğunu doğru dürüst göremeden, tekrar baba olma mutluluğunu yaşayamadan aceleyle sefere çıkmak zorunda kalmıştı.
- C) Bundan beş sene evvel gurbete çıktım. Yılların getirdiği yorgunlukla birlikte ailemden, toprağımdan uzak kalmanın acısı da ayrı bir yer edinmişti içimde. İnsan, ne kadar uzağa ve hangi amaçla giderse gitsin doğduğu topraklara olan özlemini dindirecek hiçbir şey bulamıyor.
- D) Feride, çok uzak bir yerden gelmişti bu semte. Anne babasıyla köyde mutlu yaşarken bir anda her şey değişmiş, şehirdeki teyzesinin yanına gitmek zorunda kalmıştı. Feride geleli dört ay olmuştu ancak ne anne babasını ne de köyünü unutabiliyordu. İçindeki hasret her geçen gün büyüyordu.

Evde kullanılan suyun yüzde 70'i banyo ve tuvalete gidiyor

Göl, baraj, akarsu ve yer altı suyu gibi temiz su kaynaklarının korunması, kuraklığın etkisi ve kirlenici kaynakların azaltılması ile iyileştirilmesi, bu kaynakların evde, iş yerinde, tarımda ve sanayide akıllıca kullanılmasına bağlı.

Banyo ve tuvalette tüketilen su miktarı, **evde tüketilen toplam suyun %70'ini** oluşturuyor.

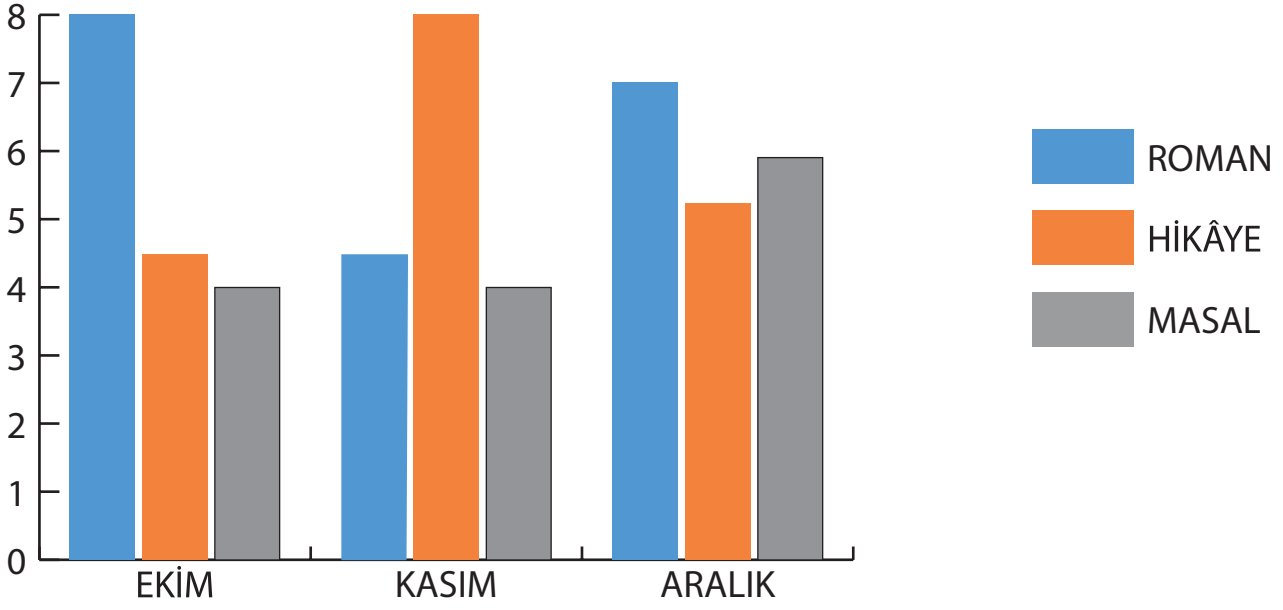
EVLERDE VE İŞ YERLERİNDE SU TÜKETİMİNİ AZALTMAK İÇİN BAZI ÖNLEMLER:

- Sızdıran muslukların ve tuvaletlerin onarılması
- Su savurgan muslukların, duş başlıklarının ve tuvalet rezervuarlarının tasarruflu sistemlerle değiştirilmesi
- Banyo yaparken küvet doldurmak yerine duş almak %25 tasarruf sağlıyor
- Duş süresini 4-5 dakikaya indirmek 55 litre su tasarrufu sağlıyor
- Diş fırçalarken suyun açık bırakılmaması (Su açık bırakıldığında günde iki defa diş fırçalanırsa yılda 10 bin 950 litre su israf oluyor)
- Çamaşır makinesinin tam doldurularak yıkanması,
- Araçların hortumla değil, kovayla yıkanması önemli oranda su tasarrufu sağlıyor
- Park ve bahçeleri sulamak için buharlaşmanın az olduğu sabah ya da akşamüstü saatleri tercih edilmeli
- Tarımsal üretimde yağmurlama veya damla sulama yöntemine geçilmesi öneriliyor
- Araç park alanını su yerine süpürge ile temizlemek 675 litre su tasarrufu sağlıyor
- Sanayi alanında atık su geri kazanımı gibi uygulamaların hayata geçirilmesi gerekiyor

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde su tasarrufu için sunulan önerilerden herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) Tarımsal sulamada yeni yöntemlerin kullanılması
- B) Geri dönüşüm yoluyla su kaybının önlenmesi
- C) Toplumda su tüketimi bilincinin oluşturulması için eğitimler verilmesi
- D) Banyo, tuvalet ve mutfak gibi ortamlarda su tasarruflu malzemelerin kullanılması

33. Aşağıdaki grafikte Ali'nin ekim, kasım ve aralık aylarında okuduğu kitapların sayısı gösterilmiştir.

Bu grafikten Ali'nin okuduğu kitaplarla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Ekim ve kasım aylarında okuduğu masal kitaplarının sayısı eşittir.
- B) Kasım ayında en az, hikâye türünde kitap okumuştur.
- C) En az hikâye okuduğu ay, ekim ayıdır.
- D) Aralık ayında en çok, roman türünde kitap okumuştur.

34. Aşağıda bir anaokulunun kasım ayı ders programı verilmiştir.

KASIM MİNİ PROGRAM

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
 1 Yaprak baskısı yapıyoruz. (Dökülmüş yaprakları getiriyoruz.)	2 "Kızılay" adlı şarkıyı öğreniyoruz.	3 "Sonbahar" adlı drama-yı uyguluyoruz.	4 Okulumuzda hava durumu panosu hazırlayıp günlere göre hava takibi yapıyoruz.	
7 Atatürk'ün hayatını öğreniyoruz.	8 4 sayısını öğreniyoruz.	9 Atatürk albümü hazırlayıp okula getiriyoruz.	10 "Resimdeki Atatürk" adlı şarkıyı öğreniyoruz.	11 "Turuncu nasıl oluşur?" adlı deneyi yapıyoruz.
14 "Vücudumuz" adlı şarkıyı öğreniyoruz.	15 Akciğer Nasıl Çalışır adlı deneyi yapıyoruz. (2balon, 1pipet, 1 pet şişe getiriyoruz.)	16 Diş temizliği hakkında konuşuyoruz. (Evimizden diş macunu ve fırçamızı getiriyoruz.)	17 "Bu nedir?" adlı oyunu oynuyoruz.	18 Evimizde sonbaharla ilgili bir hikaye düşünüp resmini yapıyoruz. Okulumuzda arkadaşlarımıza anlatıyoruz.
21 "Mikroplar Yok olsun" adlı deneyi yapıyoruz.	22 "Ellerim Tombik Tombik" adlı şarkıyı öğreniyoruz.	23 Meyve salatası yapıyoruz. (Birkaç tane meyve getiriyoruz.)	24 Kare şeklini öğreniyoruz.	25 "Mor nasıl oluşur?" adlı deneyi yapıyoruz.
28 Görgü kuralları hakkında sohbet ediyoruz.	29 Örüntü çalışması yapıyoruz.	30 "Sıra Olalım" adlı şarkıyı öğreniyoruz.		

Bu programla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bazı hayvanların etkinlikler yoluyla öğrencilere tanıtılması amaçlanmıştır.
- B) Yaparak-yaşayarak öğrenme etkinliklerine yer verilmiştir.
- C) Evde hazırlık yapılmasını gerektiren etkinlikler vardır.
- D) Çocukların farklı duyularına hitap edecek çalışmalar bulunmaktadır.

35. Aşağıdaki tabloda iki farklı sütçünün, sattıkları süt miktarı haftalara göre verilmiştir.

SÜTÇÜ	1.Hafta	2.Hafta	3.Hafta	4.Hafta
A	200 litre	250 litre	350 litre	300 litre
B	300 litre	300 litre	350 litre	250 litre

Bu tabloya göre aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) A sütçüsünün 4. haftadaki satış miktarı B sütçüsünden fazladır.
- B) B sütçüsünün 1. haftadaki satış miktarı, A sütçüsünden fazladır.
- C) B sütçüsünün en fazla satış yaptığı hafta 2. haftadır.
- D) A ve B sütçülerinin 3. haftadaki satış miktarları eşittir.

36. Anıtkabir’de Atatürk’ün 3994 tane kitabı var ve bu kitaplar onun hayatı boyunca sahip olduğu kitaplar değil. Nasıl ki Apollo 11 Dünya’dan ayrıldığı 16 Temmuz günü kocaman bir roketse ve 20 Temmuz günü Ay’a sadece bir kapsül ulaşmışsa, bir insan da kütüphanesini aynı süreçten geçerek yani ayıklayarak oluşturur. Anıtkabir’de gördüğümüz kitaplar Atatürk’ün vazgeçemediği kitaplardır. Bu kitaplar teknikten tarihe, felsefeden dil bilgisine pek çok konuyu içeren kitaplardır.

Bu metinden hareketle Atatürk’le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okumayı çok sevdiği ve okumaya önem verdiği
- B) Anıtkabir’deki kitapların, kendisi için çok değerli olduğu
- C) Farklı türlerde kitaplar yazdığı
- D) Anıtkabir’deki kitapları dışında da kitapları olduğu

37. I. Doğramış olduğumuz biberleri kızgın yağda kızarmaya bırakıyoruz.

II. Domates ve biberler pişince üzerine yumurtaları kırıyoruz.

III. Önce biberleri küçük küçük doğruyoruz.

IV. Kızaran biberlerin üzerine domatesleri döküp bir süre pişiriyoruz.

Numaralanmış cümleler menemen yapımının işlem basamaklarına göre sıralandığında aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

- A) II-I-III-IV
- B) II-IV-III-I
- C) III-I-II-IV
- D) III-I-IV-II

38. Atatürk, yanındakilerle birlikte çiftlikten ayrılıp at üzerinde gezintiye çıktı. Atını Balaban Deresi civarındaki Termal'e doğru sürerken yolda sığırlarını gütmekte olan bir çocuk gördü. Çocuk mavi gözlüydü. Başındaki kocaman kasket düşecek gibi duruyordu, neredeyse kendi boyundan uzun çoban değneğini güçlkle tutuyordu. Üzerinde parça parça olmuş, rengi tamamen solmuş, eski bir kıyafet ve yırtık çarıklar vardı. Atatürk, çocuğa yaklaşıp atından indi ve karşısında sanki büyük bir adam varmışçasına konuşmaya başladı.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisinde verilen anlatım biçimleri kullanılmıştır?

- A) Açıklama – Öyküleme
- B) Öyküleme – Tartışma
- C) Betimleme – Açıklama
- D) Öyküleme - Betimleme

39. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Elektrikçilerin kullandığı kontrol kalemi, elektriği ışık olarak görmemizi sağlar.
- B) Bilim insanları, dört yaşındaki çocukların bilim eğitimi görebileceğini kabul etmektedir.
- C) Herkes kendi balonunun ağızlarını düğümleyip üzerine kendi adını yazsın.
- D) Braille alfabesi, görme engellilerin okumasına yardım etmek için Louis Braille tarafından icat edildi.

40. Yeşil pencereden bir gül at bana,

Işıklarla dolsun kalbimin içi.

Geldim işte mevsim gibi kapına

Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ.

Bu dördükte kullanılan söz sanatı aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Gözlerin içime doğan bir güneştir her sabah.
- B) Benim kısacık ömrüm var, dedi eriyen kar tanesi.
- C) Şimdi gözleri yaşlı papatyaların ardından bakıyorum.
- D) Yürüyorum, ardıma bakmadan yürüyorum.

41. "Görmek" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde verilen açıklamaya uygun kullanılmamıştır?

- A) Çok değer vermek: Onun cebi birkaç yıldır para görüyordu.
- B) Göz yardımıyla bir şeyi algılamak, seçmek: Karşıdan gelenleri siz de gördünüz mü?
- C) Anlamak, sezmek: İşin sonunun kötüye varacağını görmüştü.
- D) Yanına gidip konuşmak: Bu konuyla ilgili olarak bugün müdürü göreceğim.

42. Yapılan törende birçok ünlü isim hazır bulundular.

Aşağıdakilerin hangisinde anlatım bozukluğunun nedeni bu cümledekiyle özdeştir?

- A) Tiyatroyu çok seviyor, her hafta sonu gidiyordu.
- B) Ali'yi eve çağırdım, her şeyi anlattım.
- C) Ailesine hiç bakmıyor, sürekli ihmal ediyordu.
- D) Birkaç öğrenci bugün okula geç geldiler.

43. Betimleyici Anlatım: Bu anlatım biçiminde yazar, gördüğü veya gözlemlediği bir yeri, varlığı ya da kişiyi okuyucunun zihninde canlandıracak şekilde tasvir eder. Bir başka deyişle kelimelerle resim çizer.

Öyküleyici Anlatım: Bu anlatım biçiminde yazar, belli bir zaman diliminde gerçekleşen bir olayı anlatır. Öyküleyici anlatımda anlatılan olaylarda hareketlilik söz konusudur.

Bu açıklamalara göre,

I. Yusuf, sabahın ilk ışıklarıyla uyandı. Yatakta bir süre sağa sola döndükten sonra kalkmaya karar verdi. Yataktan yavaş yavaş kalkıp bahçeye çıktı ve bahçedeki musluktan, bardağına su doldurup lıkır lıkır içti.

II. Burası sonbaharda yaprakların kızıla dönen renkleriyle insanı büyüleyen bir yer. İki tarafında dinlenme tesislerinin olduğu bir dere var burada. Derenin iki tarafına geçiş için yer yer küçük köprüler yapılmış. Dikili ağaçların çoğu uzun kavaklardan oluşuyor.

III. Akşam olunca arkadaşlarım beni çağırdı. Daha önce planladığımız gibi Ali'nin ziyaretine gidecektik. Ali, geçen gün maçta ayağını burkmuştu. Bu nedenle üç gündür okula da gelemiyordu. Evlerinden içeri girdiğimizde bizi gören Ali, incinmiş ayağına rağmen sevinçle ayağa kalkmaya çalıştı.

metinlerinden hangilerinde öyküleyici anlatım ağır basmaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III

CEVAP ANAHTARI

1. D
2. D
3. A
4. A
5. B
6. B
7. C
8. D
9. A
10. C
11. B
12. C
13. A
14. A
15. D
16. C
17. B
18. 1-3-2-4
19. D
20. Y-D-Y-D-D-D
21. D
22. A
23. Ali: Betimleme / Selim: Öyküleme
Ecrin: Açıklama / Fatma: Tartışma
24. Mavi: 1-2-5-7 Kırmızı: 3-4-6
25. AÇIK UÇLU
26. D
27. A
28. Y-D-D-D
29. Y-D-D-Y
30. D
31. C
32. C
33. B
34. A
35. C
36. C
37. D
38. D
39. C
40. A
41. A
42. D
43. C

meb.gov.tr